

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 14P/11/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8224202678
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Dubivská
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2025:8224202678.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudkyňou JUDr. Janou Dubivskou v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: A. B., narodenú XX.XX.XXXX, trvale bytom 086 36 C. D. XX, dieťa rodičov: matky E. B., rodenej F., narodenej XX.XX.XXXX, trvale bytom 086 36 C. D. XX a otca G. B., narodeného XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX Nižná Polianka, o zvýšenie výživného pre maloleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Bardejov zo dňa 27.12.2019 pod číslom konania 4P/159/2019 - 30 tak, že otec G. B., narodený XX.XX.XXXX p o v i n n ý prispievať na výživu maloletej A. B., narodenej XX.XX.XXXX mesačnou sumou vo výške 200,- Eur, od 25.09.2024 do budúca, vždy do 15. dňa v príslušnom kalendárnom mesiaci matke maloletého dieťaťa.

II. Dĺžné výživné pre maloletú A. B., narodenú XX.XX.XXXX za obdobie od 25.09.2024 do 30.06.2025 vo výške 916,67 Eur je otec G. B., narodený XX.XX.XXXX p o v i n n ý uhradiť matke maloletého dieťaťa dňom doručenia rozsudku.

III. Žiaden z účastníkov konania n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka maloletého dieťaťa sa návrhom, doručeným Okresnému súdu Bardejov dňa 25.09.2024 domáhala, aby súd zvýšil výživné otca na maloletú A., nakoľko súdom priznané výživné zo dňa 01.12.2019 vo výške 100,- Eur je momentálne nepostačujúce z dôvodu nástupu maloletej na strednú školu, kde medzičasom vzrástli náklady na cestovanie, internát, ubytovanie, ošatenie a školské pomôcky. Matka maloletého dieťaťa taktiež uviedla, že otec na maloletú žiadnym spôsobom neprispieva a neplní si svoju vyživovaciu povinnosť, preto má maloleté dieťa štátom priznané náhradné výživné. V závere navrhla, aby súd určil vyživovaciu povinnosť otcovi maloletej A. v sume 200,- Eur mesačne vždy k 15. dňu k rukám matky.

2. Otec maloletej sa k návrhu na začatie konania nevyjadril, na nariadené pojednávanie sa nedostavil, pričom mal doručenie predvolania vykázané fikciou doručenia, svoju neúčasť neospravedlnil a nepožiadaval o odročenie pojednávania. Preto súd pojednával podľa § 31 zákona číslo 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „C.m.p.“) v jeho neprítomnosti.

3. Dňa 26.11.2024 matka maloletej doplnila svoj návrh a predložila kópiu rodného listu maloletej, printscreeny platby za ubytovanie - internát vo výške 30,- Eur, stravy - internát vo výške 130,20 Eur a potvrdenie o návšteve školy maloletej zo dňa 11.09.2024.

4. Ustanovený kolízny opatrovník v správe o prešetrení pomerov zo dňa 03.12.2024 uviedol, že matka s maloletou žijú v obci Nižná Polianka, spoločnú domácnosť tvoria s plnoletou dcérou, starou matkou

maloletého dieťaťa a matkiným partnerom. Z vyjadrenia matky pred kolíznym opatrovníkom vyplynulo, že od posledného rozhodnutia sa na maloletú zvýšili výdaje, nakoľko nastúpila na strednú školu a počas pracovného týždňa býva na internáte. K mesačným výdavkom uviedla, že strava v škole je vo výške 130,- Eur, platba za internát vo výške 30,- Eur, vreckové vo výške 120,- Eur, cestovné vo výške 40,- Eur, školské potreby, lieky, obuv a oblečenie podľa potreby. Matka maloletého dieťaťa pracuje v zariadení pre seniorov a jej mesačný príjem je vo výške 850,- Eur a taktiež poberá prídavky na maloletú dcéru, spolu s prídavkami na plnoletú dcéru vo výške 120,- Eur, daňový bonus vo výške 190,- Eur a náhradné výživné na maloletú. Ustanovený kolízny opatrovník taktiež uviedol, že mesačný príjem matkinho partnera je vo výške 850,- Eur. Matka k vlastným mesačným výdajom uviedla stravu vo výške 350,- Eur, hygienické potreby vo výške 50,- Eur, internet vo výške 40,- Eur, mobilné telefóny za všetkých vo výške 160,- Eur, lieky vo výške 10,- Eur, obuv a oblečenie podľa potreby a splátka exekúcií vo výške 190,- Eur, pričom výdaje súvisiace s ubytovaním hradí stará matka maloletej. Z vyjadrenia matky taktiež vyplynulo, že otec sa o maloletú nezaujíma. Kolízny opatrovník v závere správy navrhol súdu vyhovieť návrhu v celom rozsahu.

5. Na prejednanie veci súd nariadil pojednávanie dňa 14.07.2025, ktorého sa zúčastnila matka maloletej. Kolízny opatrovník svoju neprítomnosť ospravedlnil podaním zo dňa 07.07.2025, doručeným súdu dňa 08.07.2025 a súhlasil s vykonaním pojednávania bez jeho prítomnosti. Matka na konanom pojednávaní uviedla skutočnosti totožné s písomnými podaniami, doplňujúc, že exekúcia oprávnených detí, t.j. maloletej A. a druhej dcéry H. voči otcovi bola zastavená, o čom súdu predložila upovedomenie o zastavení exekúcie zo dňa 17.05.2025. Ďalej uviedla, že rozhodnutím úradu práce zo dňa 08.10.2024 nárok na náhradné výživného pre oprávnenú osobu Viktoriu zanikol dňom 01.09.2024, ktoré sa vyplácalo matke maloletej vo výške 100,- Eur mesačne a to z dôvodu zastavenia exekúcie, o čom matka nemala vedomosť a ani úrad práce ju neupovedomil. Z uvedeného titulu bola matka maloletej vyzvaná na vrátenie náhradného výživného v sume 2 100,- Eur, pričom išlo o náhradné výživné od 01.07.2023 do 31.08.2024. Uvedenú sumu spláca matka maloletej úradu práce vo výške 100,- Eur mesačne na obidve jej dcéry. Matka uviedla, že ďalej je na maloletú A. zo strany úradu práce náhradné výživné vyplácané a to počnúc mesiacom február 2025 vo výške 100,- Eur mesačne. K pobytu otca maloletej matka uviedla, že tento jej nie je známy. Matka predložila súdu správu Okresného riaditeľstva PZ v Bardejove zo dňa 24.02.2025, v ktorom uviedli, že v trestnej veci zanedbania povinnej výživy voči obvinenému G. B. bolo dňa 25.09.2017 trestné stíhanie prerušené a dôvody prerušenia naďalej trvajú, nakoľko pobyť obvineného je neznámy.

6. Posledné rozhodnutie o výživnom bolo rozsudkom Okresného súdu Bardejov zo dňa 27.12.2019 pod číslom konania 4P/159/2019 - 30, ktorým bolo okrem iného výživné na maloletú A. zvýšené na sumu 100,- Eur mesačne. V čase tohto rozhodnutia bola maloletá žiačkou základnej školy. Mesačné náklady na výživu maloletej predstavovali: oblečenie a obuv vo výške 50,- Eur, hygiena vo výške 20,- Eur, cestovné vo výške 30,- Eur, mobil vo výške 3,- Eur, strava vo výške 50- 60,- Eur.

7. Podľa § 111 písmeno c/ C.m.p., v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozhoduje o výžive maloletého.

8. Podľa § 62 odsek 1 zákona číslo 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „ZoR“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

9. Podľa § 62 odsek 2 ZoR, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

10. Podľa § 62 odsek 4 ZoR, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

11. Podľa § 62 odsek 5 ZoR, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

12. Podľa § 63 odsek 1 ZoR, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

13. Podľa § 63 odsek 2 ZoR, u rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nerealizoval.

14. Podľa § 75 odsek 1 ZoR, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprímerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

15. Podľa § 77 odsek 1 ZoR, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

16. Podľa § 78 odsek 1 ZoR, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

17. Podľa § 78 odsek 3 ZoR, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

18. Podľa § 232 odsek 4 zákona číslo 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), ak súd uložil povinnosť plniť opakujúce sa a v budúcnosti splatné dávky a splátky, vykonateľnosť týchto dávok a splátok sa spravuje poradím ich splatnosti, ak súd nerozhodne inak; súd môže rozhodnúť, že omeškanie s plnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia.

19. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že od posledného rozhodnutia o výživnom došlo k zmene pomerov na strane maloletého dieťaťa, a to prioritne k zvýšeniu výdavkov na zabezpečenia štúdia, ako aj k zvýšeniu výdavkov spojených s infláciou a plynutím času. Vykonaným dokazovaním bolo preukázané, že maloletá je študentkou strednej školy, a teda neukončila sústavnú prípravu na budúce povolanie, a preto nie je schopná sa sama živiť a je odkázaná na výživu zo strany jej rodičov. Súd má za preukázané, že otec sa žiadnym spôsobom nepodieľa, neprispieva na výživu maloletej a matka maloletej poberá náhradné výživné vo výške 100,- Eur mesačne. Súdu sa vzhľadom na pasivitu otca v konaní nepodarilo prešetriť všetky pomery na jeho strane, avšak z vykonaného dokazovania, ilustráciami v systéme Sociálnej poisťovne, ktorá dopadla negatívne, je zrejmé, že otec oficiálne nepracuje. V súčasnosti má otec dve vyživovacie povinnosti. V čase posledného rozhodnutia bolo zistené, že otec žije v zahraničí a je v jeho možnostiach si zarobiť na potreby vlastných detí, ktoré nie sú schopné samé sa živiť, pričom jeho prípadné iné záväzky sú sekundárne vo vzťahu k výdavkom na životné potreby jeho detí. Z uvedeného je možné vyvodiť záver, že aj v tomto čase sú pomery na strane otca pravdepodobne podobné, keďže sa k návrhu nevyjadril a pojednávania sa nezúčastnil. Súd má za to, že na jeho strane nedošlo k zmene pomerov. Na základe uvedeného možno konštatovať, že zmena pomerov na strane maloletej, teda zvýšenie výdavkov na zabezpečenie štúdia, odôvodňuje opodstatnenosť návrhu matky maloletej, a preto súd zvýšil výšku výživného na sumu 200,- Eur mesačne s účinnosťou od 25.09.2024 do budúcnosti. Z vykonaného dokazovania je zrejmé, že otec si dlhodobo neplní svoju vyživovaciu povinnosť, legálne nepracuje, o maloletú sa žiadnym spôsobom nezaujíma, avšak to nemôže byť na ťarchu maloletej a matke maloletej. Súd poukazuje na ustanovenie § 62 odsek 1 ZoR, podľa ktorého plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Súd záverom dodáva, že je povinnosťou povinného otca, aby si zabezpečil taký príjem, ktorý bude postačovať na úhradu výživného na jeho maloletú dcéru, ktorá nie je schopná sa sama živiť.

20. Otec v čase po dni 25.09.2024, od ktorého súd zvýšil výživné nad sumu už určeného výživného, finančne ani žiadnym iným spôsobom maloletej neprispieval, a tak mu vznikol na zvýšenom výživnom

dlh, ktorý zodpovedá rozdielu medzi doteraz určeným výživným a zvýšeným výživným. Tento dlh za dobu od 25.09.2024 do 30.06.2025 je vo výške 916,67 Eur (celých 9 kalendárnych mesiacov x 100,- Eur = 900,- Eur + 16,67 Eur ako alikvotná časť výživného za 5 kalendárnych dní mesiaca september 2024). Preto v druhom výroku tohto rozsudku súd uložil otcovi maloletej povinnosť tento dlh na zvýšenom výživnom uhradiť dňom doručenia rozsudku.

21. Podľa § 52 C.m.p., žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

22. Podľa § 57 C.m.p., o povinnosti nahradiť trovy konania, ak nejde o trovy konania štátu, rozhoduje súd len na návrh.

23. Súd o náhrade trov konania rozhodol podľa § 52 C.m.p. a žiadnemu z účastníkov konania nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanoveniach § 53 a nasledujúcich C.m.p.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Bardejov.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 odsek 2 C.s.p.).

Odvolanie proti uzneseniu možno odôvodniť len tým, že: a) neboli splnené procesné podmienky, b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, g) zistený skutkový stav neobstoí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 odsek 1 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 odsek 1 C.m.p.).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 odsek 2 C.m.p.).

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 odsek 3 C.m.p.).

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia u súdneho exekútora podľa zákona číslo 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) alebo návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia u miestne príslušného súdu podľa C.m.p. Rozhodnutie o peňažnej povinnosti vo vzťahu k maloletému možno vykonať cestou exekúcie podľa zákona číslo 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov, a to exekúciou zrážkami zo mzdy a z iných príjmov, príkazaním pohľadávky, príkazaním pohľadávky z účtu v banke, príkazaním iných peňažných pohľadávok, postihnutím iných majetkových práv, exekúciou na obchodný podiel, predajom hnutelných vecí, predajom cenných papierov, predajom nehnuteľnosti, predajom podniku, príkazom na zadržanie vodičského preukazu.

Rozsudok je v časti výživného vykonateľný doručením (§ 44 C.m.p.).